

Muinaisjäännös sai arvoisensa ympäristön

Keiteleen kirkonkylän Rajakiven merkinnät kertovat tarinaa paikallisesta historiasta.

Mirja Pasanen ja Jouko Liimatainen pitävät Rajakiveä tärkeänä muistutuksena paikallisesta historiasta.

KIINTEÄKSI muinaisjäänökseksi muinaismuseolain nojalla vuonna 2015 merkitty museoviraston muinaismuistorekisteriin Keiteleen Rajakivi kertoo olemassaolollaan tarinaa niin paikallisesta kuin kansallisestakin historiasta.

Vuonna 2009 keiteleläinen **Mirja Pasanen** havahtui Rajakiven suojeluasiassa ja teki kunnallislaitteen.

– Minulla oli tapana tulla jään yli Rajakiveä kohti ja nousta siitä rantaan. Minusta oli sääli, että kiven ympäristö oli niin sotkuinen, joten päätin tehdä aloitteen, Koskinen sanoo.

Vuonna 2014 Keiteleen kunta merkitsi Rajakiven suojeltavaksi kulttuuriperintökohteeksi uudistaessaan kirkonkylän asema-kaavaa. Kun kivi oli merkitty muinaismuistorekisteriin, Keiteleen kunta haki museovirastolta avustusta Rajakiven hoitotoimenpiteisiin. Nyt kiven ympäristöstä löytyy infotaulu, penkkejä ja kaide, jonka viertä kiveä

pääsee tutkailemaan ilman huolta veteen putoamisesta. Rakenteet ovat keiteleläisen **Jaakko Holman** käsialaa.

RAJAKIVI ON toiminut rajamerkinä Vuonamon ja Äyräpään rajan rantaviivalta isojaon tilusjärjestelyn aikaan 1780-luvulla.

Rajakiveen on vuosien saatossa ilmaantunut erilaisia merkintöjä kertomaan historiasta. Kiveen on esimerkiksi hakattu viiva vedenkorkeuden merkiksi vuonna 1899, jolloin oli poikkeuksellisen korkea kevättulva.

Viivoja merkittiin tuolloin rantakallioihin muuallakin

Suomessa. Saman vuonna keisari Nikolai II:n antoi helmikuun manifestin, jolla kaivettiin Suomen autonomiaa. Suomessa manifestin tulkittiin rikkovan hallitsijan antamaa valaa, mikä vuoksi keisaria nimitettiin valapatoksi, valanrikkokaksi. Manifestikevään tulvia ratakalioissa merkitseviä viivoja alettiin kutsua ”valapaton viivoiksi”.

Rajakiveen on myös merkitty risti ja vuosiluku, joiden perimätiedon mukaan uskotaan kunnioittavan vuoden 1903 heinäkuussa sattuneen Salmensyvän veneturman uhreja. Viinikka-

lasta oli soutuveneellä tulosakolmetoistahenkinen seurue lasten juhliin Keiteleen kirkkoon, kun kesken matkan nousi myrsky ja Salmen syvä kohdalla vene kaatui ja kuusi matkalaisista hukkui.

RAJAKIVESTÄ LÖYTYY myös merkintä vuodelta 1907, jolloin vedenpinta oli 64 senttimetriä matalammalla kuin Valapaton viivan merkinnän aikaan. Viimeisin merkintä on vuodelta 1981, jolloin kiveen on merkitty vuoden tulvahuippu.

Merkintöjen lisäksi Rajakivi on talvisin toiminut talvisin jäällä liikkuneille maamerkinä.

– Arkeologisena kulttuuriperintökohteena Rajakivi sisältää pitkältä ajalta tietoa Keiteleen historiasta. On hyvä, että se nyt lailla rauhoitettuna muinaisjäänökseen säilyy nykyisille ja tuleville sukupolville muistona aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta, sanoo Rajakiven historiaan vuosien saatossa perehtynyt **Jouko Liimatainen**.

Rajakivi löytyy Nilakan ääreltä Vanhan Pappilan rannasta päiväkotin Ankkurinapin ja leikkipuiston läheisyydestä.

THIA TIRKKONEN

JUUSTO
5.8.2017 | viinijuhlat

Juuston ja viinin juhlaa jo 20 vuotta!

Lapinlahden Juusto- ja viinijuhlat
Lapinlahden jäähallissa la 5.8.2017 klo 19.00–02.00

JUHLILLA MUKANA mm.
Virve Rosti ja Menneisyyden Vangit
Marko Maunuksela & Talisman

Liput
Lipun hintaan 40 € sisältyy runsas juustopöytätarjoilu ja koko illan ohjelma 19–02

Kuljetus
Maksullinen kuljetus lisälimesta ja Kuopiosta

Tiedustelut ja varaukset
Kirsti Tiirikainen, 040 488 3012, kirsti.tiirikainen@lapinlahti.fi

www.juustojaviinijuhlat.fi

KEITELE-PÄIVIEN AJAN PE-LA:
POISTOKOREJA ja TASARAHAHINTOJA!
Apteekin lemmikit -KILPAILU!
MEHUTARJOILU!

Keiteleen APTEEKKI

Keiteleentie 2,
www.keiteleenapteekki.fi